

Przedmiotowy System Oceniania z wiedzy o społeczeństwie

1. Zasady oceniania:

- Ocenie podlegają umiejętności i wiedza określona w podstawie programowej.
- Ocenianie odbywa się w stopniach szkolnych w skali od 1 do 6.
- Nauczyciel uzasadnia każdą bieżącą ocenę szkolną.
- Uczeń ma prawo zgłosić w ciągu półrocza jedno nieprzygotowanie lub brak zadania bez podania przyczyny z wyłączeniem zajęć, na których odbywają się zapowiedziane kartkówki i sprawdziany. Nieprzygotowanie powinno być zgłoszone przez ucznia po sprawdzeniu obecności. (Przy dwóch godzinach tygodniowo można zgłosić dwa nieprzygotowania w semestrze.)
- Każdy uczeń ma prawo do otrzymania dodatkowych ocen, które może uzyskać, biorąc udział w konkursach i wykonując dodatkowe zadania.
- Ocena śródroczna i roczna uwzględnia oceny cząstkowe wystawiane uczniom za wiedzę i umiejętności obowiązujące w danym półroczu.
- **Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.**
- Ocena za II półrocze uwzględnia całoroczną pracę ucznia.
- W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej na I półrocze, uczeń jest zobowiązany zaliczyć materiał z I okresu na poziomie dopuszczającym w terminie ustalonym z nauczycielem.
- Uczniowie z dysfunkcjami oceniani są według odrębnych zasad zalecanych przez PPP.
- Osiągnięte sukcesy w konkursach wpływają na podwyższenie oceny.

Sposoby sprawdzania postępów ucznia:

- Prace pisemne - sprawdziany, testy i kartkówki.
- Odpowiedzi ustne.
- Prezentacja wydarzeń społeczno – politycznych w Polsce i na świecie z tygodnia poprzedzającego lekcję - tzw. prasówka.
- Projekt edukacyjny.
- Prace domowe.
- Analiza źródeł różnego typu.
- Prace dodatkowe: referaty, schematy, plakaty, plansze, wykresy, rysunki.
- Aktywność w czasie lekcji.
- Aktywność pozalekcyjna.

Kryteria oceny przy realizacji konkretnych zadań:

Prace klasowe – sprawdziany, kartkówki, testy:

- Nauczyciel zapowiada sprawdzian pisemny z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
- Pisemna wypowiedź ucznia obejmuje określony przez nauczyciela zakres materiału.
- Każdy sprawdzian i kartkówka muszą zostać zaliczone w formie ustalonej z nauczycielem.
- Jeśli uczeń z przyczyn losowych nie może napisać sprawdzianu w określony terminie wówczas ma obowiązek uczynić to na najbliższej lekcji. W przypadku dłuższej nieobecności spowodowanej chorobą powinien napisać zaległą pracę klasową w terminie ustalonym z nauczycielem.
- Nauczyciel jest zobowiązany podać oceny do wiadomości uczniów w terminie do dwóch tygodni od dnia jego napisania.
- Przy ocenianiu prac pisemnych uczniów nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na oceny:

Ocena	% wykonania zadania
niedostateczny	0 – 29
dopuszczający	30 – 49
dostateczny	50 – 69
dobry	70 – 84
bardzo dobry	85 – 99
celujący	100 i/lub zadanie dodatkowe

- Uczeń może poprawić ocenę na zajęciach pozalekcyjnych w terminie dwóch tygodni od jej otrzymania. Wstawiamy obie oceny. Jeżeli w czasie pracy pisemnej uczeń korzysta z niedozwolonych materiałów, urządzeń telekomunikacyjnych, podpowiedzi kolegów otrzymuje ocenę niedostateczną.
  - Kartkówka obejmuje zakres materiału podany przez nauczyciela. Nauczyciel ma prawo zrobić kartkówkę bez zapowiedzi.
  - Ocenie podlega stopień opanowania nabytej wiedzy i umiejętności, poprawność merytoryczna i językowa wypowiedzi.
  - Uciezka ucznia ze sprawdzianu i kartkówki traktowana jest jako odmowa odpowiedzi w formie pisemnej i równoznaczna jest z wystawieniem oceny niedostatecznej.

Odpowiedzi ustne:

- Oceniane są na bieżąco z uwzględnieniem indywidualnych możliwości ucznia, zgodnie z wymaganiami na poszczególne oceny.
- Nauczyciel pyta z 3 ostatnich lekcji lub z materiału powtórzeniowego.
- Odmowa odpowiedzi ustnej przez ucznia jest równoznaczna z wystawieniem mu oceny niedostatecznej.
- Uczeń może poprawić ocenę z odpowiedzi ustnej na następnej lekcji. Obie oceny są wpisywane do dziennika.
- Przy odpowiedzi ustnej ocenianiu podlega: zrozumienie tematu, zawartość merytoryczna, argumentacja, wyrażanie sądów, stosowanie właściwej terminologii.
  - Sposób prezentacji (*samodzielność wypowiedzi, poprawność językowa, płynność, logiczne myślenie, umiejętność korzystania z mapy*). Dodatkowe pytania naprowadzające wpływają na obniżenie oceny.

Prezentacja wydarzeń społeczno – politycznych w Polsce i na świecie:

- Uczeń jest zobowiązany przygotowywać bieżące wydarzenia społeczne, polityczne, kulturalne z Polski lub ze świata, które prezentuje ustnie.
- Przy ocenie uwzględnia się sposób prezentacji, zrozumienie tematu, zawartość merytoryczną, poprawność językową, wyrażanie sądów, wyciąganie wniosków.

Kryteria oceny ustnej:

- celujący - odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, zawiera własne przemyślenia i oceny.
- bardzo dobry - odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi.
- dobry - odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia.
- dostateczny - uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe.
- dopuszczający - niezbyt precyzyjne odpowiedzi na pytania nauczyciela, braki w wiadomościach i umiejętnościach, podanie nazwy zjawiska lub procesu przy pomocy nauczyciela.
- niedostateczny - nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela, nie udziela odpowiedzi na większość pytań zadanych przez nauczyciela, nie zna podstawowych terminów i pojęć związanych z przedmiotem.

Prowadzenie zeszytów przedmiotowych:

- Uczeń zobowiązany jest posiadać zeszyt przedmiotowy.
- W zeszycie przedmiotowym powinny znajdować się zapisy: numer lekcji, data i temat, notatki, zapisy poleceń ustnych lub pisemnych prac domowych, notatki własne dotyczące omawianego tematu.
- Zeszyt przedmiotowy powinien wyglądać estetycznie (*podpisany, bez zbędnych obrazków, z odpowiednią ilością kartek*).
- Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt systematycznie, a w przypadku nieobecności w szkole uzupełnić notatki.
- Zeszyt podlega kontroli i ocenie w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

Prace domowe:

- Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych.
- Zadając pracę domową nauczyciel określa wymagania formalne związane z jej wykonaniem – termin oraz sposób wykonania. Uczeń ma obowiązek przestrzegać terminu i sposobu wykonania zadania.
- Nauczyciel ma obowiązek wyznaczenia odpowiedniego do trudności zadania czasu na jego realizację.
- Znak graficzny, tzw. „parafka” oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie pracy, ale nie sprawdzał jej zawartości merytorycznej.
- Ocenie podlega poprawność rzeczowa, językowa, stopień zaangażowania, pomysłowość.
- Oddanie do oceny prac domowych, które nie zostały napisane samodzielnie skutkuje oceną niedostateczną.
- Brak pracy domowej zostaje odnotowany przez nauczyciela za pomocą oceny niedostatecznej.
- Ocenienie prac może nastąpić natychmiast po upływie terminu ich realizacji lub podczas kontroli zeszytów – zgodnie z umową dotyczącą konkretnej pracy.

Praca ucznia na lekcji – aktywność:

- Uczeń na lekcji powinien posiadać podręcznik i zeszyt przedmiotowy.
- Stosunek ucznia do poruszanej tematyki wpływa na ocenę z przedmiotu (*w ogóle nie interesuje się tematem, biernie uczestniczy tylko na wyraźne polecenie nauczyciela, aktywnie uczestniczy, zabiera głos, dyskutuje*).

- Za aktywność pozytywną uczeń otrzymuje plusy (3 plusy to ocena bardzo dobra), za aktywność negatywną minusy(3 minusy to ocena Niedostateczna)

Aktywność pozalekcyjna:

- Sukcesy w konkursach.
- Pomoc w przygotowaniu imprez regionalnych.
- Aktywny udział w uroczystościach o charakterze społeczno – patriotycznym.

Przedmiotem oceny z wiedzy o społeczeństwie jest:

1. Wiedza merytoryczna i gotowość do pamięciowej jej reprodukcji.
2. Przygotowywanie na bieżąco wydarzeń społeczno – politycznych z Polski i ze świata.
3. Realizacja projektu edukacyjnego.
4. Rozumienie i umiejętność interpretacji faktów.
5. Dostrzeganie związków przyczynowo – skutkowych.
6. Praca ze źródłem kartograficznym, ikonograficznym, statystycznym itp.
7. Formułowanie wypowiedzi ustnej.
8. Przygotowanie pracy pisemnej.
9. Aktywność ucznia na lekcjach.

Zasady oceniania ucznia o obniżonych możliwościach edukacyjnych:

- ograniczenie wymagań do indywidualnych możliwości ucznia,
- wydłużenie czasu przeznaczonego na wykonanie ćwiczeń praktycznych,
- możliwość rozbicia ćwiczeń złożonych na prostsze i ocenienie ich wykonania etapami,
- wydłużenie czasu na nauczenie się partii materiału lub rozłożenie na mniejsze części,
- branie pod uwagę wyłącznie poprawności merytorycznej wykonanego ćwiczenia,
- podczas odpowiedzi ustnych - zadawanie większej liczby prostych pytań zamiast jednego złożonego,
- udzielanie pomocy przy przygotowywaniu pracy dodatkowej,
- wykonanie pracy pod kierunkiem nauczyciela,
- sprawdzian pisemny oceniany według obniżonych kryteriów,
- umożliwienie odrabiania zadań domowych w wersji komputerowej.

Przy ocenianiu prac pisemnych uczniów mających obniżone kryteria oceniania nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

- poniżej 19% możliwych do uzyskania punktów – niedostateczny
- 20% - 39 % - dopuszczający
- 40% - 54% - dostateczny
- 55% - 70% - dobry
- 71% - 89% - bardzo dobry
- 90% - 100% - celujący

Kryteria wystawiania ocen:

Ocena celująca:

Uczeń wyróżnia się szeroką wiedzą, wybiegającą poza podstawę programową ale mieszczącą się w programie nauczania. Posiada umiejętność samodzielnego korzystania z różnych źródeł wiadomości, samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat, które są wzorowe zarówno pod względem merytorycznym, jak i językowym. Nie boi się wypowiadać własnych, nawet kontrowersyjnych, opinii i sądów, które potrafi prawidłowo, przekonująco uzasadnić. Potrafi jasno precyzować pytania dotyczące wielu złożonych problemów. Wykazuje doskonałą orientację w aktualnej sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej Polski oraz w sytuacji międzynarodowej.

Ocena bardzo dobra:

Uczeń opanował w pełnym stopniu wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania. Sprawnie, samodzielnie posługuje się różnymi źródłami wiedzy. Rozumie i poprawnie stosuje poznaną terminologię. Samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat, wykorzystując wiedzę zdobytą w szkole i poza nią. Potrafi oceniać zachowania innych ludzi, umie współpracować w grupie oraz aktywnie uczestniczy w lekcjach.

Ocena dobra:

Uczeń nie opanował całego materiału określonego programem nauczania, ale nie utrudnia mu to głębszego i pełniejszego poznania wiedzy podstawowej. Rozumie genezę, przebieg i skutki wielu zjawisk zachodzących we współczesnym świecie i Polsce oraz podstawowe reguły i procedury życia politycznego i gospodarczego. Poprawnie posługuje się prostymi źródłami informacji. Wykonuje samodzielnie typowe zadania polegające na ocenianiu, selekcjonowaniu, wartościowaniu, uzasadnianiu. Umie formułować proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne.

Ocena dostateczna:

Uczeń opanował minimum wiadomości określonych programem nauczania. Potrafi formułować schematyczne wypowiedzi ustne i pisemne. Umie posługiwać się często pod kierunkiem nauczyciela, prostymi środkami dydaktycznymi wykorzystywanymi na lekcji.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń ma luki w wiadomościach. Nie opanował wszystkich umiejętności przewidzianych w programie, ale nie uniemożliwia mu to dalszego poznawania treści programowych w następnych etapach edukacji. Zadania i polecenia, które wykonuje, często przy znacznej pomocy nauczyciela, mają niewielki stopień trudności.

Ocena niedostateczna:

Uczeń opanował mniej niż 30% podstawowego materiału rzeczowego, wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania. Nie potrafi, nawet przy znacznej pomocy nauczyciela, korzystać z prostych środków dydaktycznych. Nie potrafi, bowiem nie zna i nie rozumie podstawowej terminologii stosowanej na lekcji, formułować nawet bardzo prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych. Zeszyt przedmiotowy prowadzi niesystematycznie (lub wcale), ma duże luki w pracach lekcyjnych i domowych.